

El que importa

L'ús de l'article neutre, el qual, com se sap, revesteix la mateixa forma que l'article del masculí singular, no coneix, teòricament, cap limitació davant un adjectiu qualificatiu. Pràcticament, però, aquest ús és molt reduït. Els exemples que en dona el Diccionari Fabra (a l'entrada corresponent) semblen indicar que calgui limitar-lo a l'expressió de conceptes de caràcter filosòfic (s'hi esmenten fins i tot dos assagistes, Burke i Carlyle): *el sublim i el bell, el ver i el fals, el diví i l'humà, el congut i el desconegut*. Aquest és, sens dubte, el cas més propi i adequat per a l'ús de l'article neutre davant un qualificatiu, però és també lícit en casos en què és qüestió de l'expressió de conceptes més quotidians: el que és difícil (si es vol, el difícil) és determinar quins són aquests casos. De diversos articles del mateix Diccionari Fabra tenim anotats els exemples següents: *el particular i el general, el sensible i l'intel·ligent, l'íntim, l'important, el necessari*, àdhuc un cas de participi, *l'acostumat (francesilla)*. Pacia Garriga, en el seu utilíssim llibret didàctic *el català sense «lo» neutre*, hi afegeix *el salat i el dolç, el còmic i el tràgic, el meravellós, el natural i el sobrenatural*. Malgrat que en aquest mostrari predominen els conceptes filosòfics o elevats, sovint en sèries de dos entre els quals s'estableix una oposició, no hi manquen tampoc els que podríem considerar més prosaics, com *el salat i el dolç*. Notem que *l'important i el necessari* no són usats per Fabra en la definició d'altres mots sinó indicats explícitament com a exemples d'aquests dos adjectius. Sembla, per tant,

ben evident que no hi ha cap norma a fixar quant als límits d'aquest ús, sinó més aviat que cal formar-se un criteri flexible, que ens ha de fer evitar els casos insòlits, detonants o ambigus, i fer que ens aprofitem d'aquells que poden fer l'efecte de més naturals (hi ajuda el fet de començar en vocal) i dels quals ja hi ha precedents.

Vet aquí, doncs, que el cèlebre lema dels Jocs Olímpics proposat pel senyor de Coubertin (tan incasansablement aduït però tan allunyat de la realitat), tan legítimament pot enunciar-se dient *El que importa és participar* com *L'important és participar*. En canvi, amb un adjectiu com és ara, per exemple, *convenient*, desistiríem de dir *el convenient és (...)* i optariem decididament per *El que convé és participar*.

Albert Jané